

Памятка

щодо заходів по запобіганню одержанню неправомірної вигоди, подарунка та іншим корупційним або пов'язаним з корупцією правопорушенням.

Визначення термінів «неправомірна вигода» та «подарунок» зазначено у статті 1 Закону:

Неправомірна вигода - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального чи негрошового характеру, які обіцяють, пропонують, надають або одержують без законних на те підстав.

Подарунок - грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги, нематеріальні активи, які надають/одержують безоплатно або за ціною, нижчою мінімальної ринкової.

Посадовим особам, відповідно до вимог **статті 23 Закону**, забороняється безпосередньо або через інших осіб вимагати, просити, одержувати подарунки для себе чи близьких їм осіб від юридичних або фізичних осіб:

- 1) у зв'язку із здійсненням такими особами діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування;
- 2) якщо особа, яка дарує, перебуває в підпорядкуванні такої особи.

Проте, зазначені особи можуть приймати подарунки, які відповідають загально визнаним уявленням про гостинність, крім випадків, передбачених вище, при умові якщо вартість таких подарунків не перевищує один прожитковий мінімум для працездатних осіб, встановлений на день прийняття подарунка, одноразово, а сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує двох прожиткових мінімумів, встановлених для працездатної особи на 1 січня того року, в якому прийнято подарунки.

Подарунки, одержані посадовими особами, як подарунки державі, Автономній Республіці Крим, територіальній громаді, державним або комунальним підприємствам, установам чи організаціям, є відповідно державною або комунальною власністю і передаються органу, підприємству, установі чи організації у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Як правило, такі дарунки мають місце під час візитів, урочистостей, інших офіційних заходів. У такому випадку особа, яка одержала дарунок, зобов'язана передавати його органу, установі чи організації протягом одного місяця. Порядок передачі дарунків, одержаних як подарунки державі, Автономній Республіці Крим, територіальній громаді, державним або комунальним установам чи організаціям, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року № 1195.

Так, статтею 24 Закону передбачено, що посадові особи у разі надходження пропозиції щодо неправомірної вигоди або подарунка, незважаючи на приватні інтереси, зобов'язані невідкладно вжити таких заходів:

- 1) відмовитися від пропозиції;
- 2) за можливості ідентифікувати особу, яка зробила пропозицію;
- 3) залучити свідків, якщо це можливо, у тому числі з числа співробітників;

4) письмово повідомити про пропозицію безпосереднього керівника (за наявності) або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації, спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

Якщо посадова особа, виявила у своєму службовому приміщенні чи отримала майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок, вона зобов'язана невідкладно, але не пізніше одного робочого дня, письмово повідомити про цей факт свого безпосереднього керівника або керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації.

Про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка складається акт, який підписується особою, яка виявила неправомірну вигоду або подарунок, та її безпосереднім керівником або керівником відповідного органу, підприємства, установи, організації.

У разі якщо майно, що може бути неправомірною вигодою, або подарунок виявляє особа, яка є керівником органу, підприємства, установи, організації, акт про виявлення майна, що може бути неправомірною вигодою, або подарунка підписує ця особа та особа, уповноважена на виконання обов'язків керівника відповідного органу, підприємства, установи, організації у разі його відсутності.

Предмети неправомірної вигоди, а також одержані чи виявлені подарунки зберігаються в органі до їх передачі спеціально уповноваженим суб'єктам у сфері протидії корупції.

Положення цієї статті не поширюються на випадки одержання «дозволених» подарунків за наявності обставин, передбачених **частиною другою статті 23 цього Закону**.

У випадку наявності в особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, сумнівів щодо можливості одержання нею подарунка, вона має право письмово звернутись для одержання консультації з цього питання до **Національного агентства**, яке надає відповідне роз'яснення.

Разом з тим статтею 25 Закону визначено що особам, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється:

1) займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України;

2) входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку (крім випадків, коли особи здійснюють функції з управління акціями (частками, паями), що належать державі чи територіальній громаді, та представляють інтереси держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді)), якщо інше не передбачено Конституцією або законами України, крім випадку, передбаченого абзацом першим частини другої цієї статті.

Також, статтею 27 Закону визначено що особи, зазначені у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, не можуть мати у прямому підпорядкуванні близьких їм осіб або бути прямо підпорядкованими у зв'язку з виконанням повноважень близьким їм особам.

Наголошуємо, що статтею 54 Закону визначено заборона на

одержання пільг, послуг і майна органами державної влади та органами місцевого самоврядування, а саме:

1) державним органам, органам влади Автономної Республіки Крим, органам місцевого самоврядування забороняється одержувати від фізичних, юридичних осіб безоплатно грошові кошти або інше майно, нематеріальні активи, майнові переваги, пільги чи послуги, крім випадків, передбачених законами або чинними міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України.

2) незаконне одержання від фізичних, юридичних осіб безоплатно грошових коштів або іншого майна, нематеріальних активів, майнових переваг, пільг чи послуг за наявності підстав тягне за собою відповідальність відповідних посадових осіб державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування.

Доводимо до відома, що статтею 59 Закону передбачено: відомості про осіб, яких притягнуто до кримінальної, адміністративної, дисциплінарної або цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, а також про юридичних осіб, до яких застосовано заходи кримінально-правового характеру у зв'язку з вчиненням корупційного правопорушення, **вносяться до Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення.**

Зазначаємо, що **згідно статті 66 Закону:** збитки, шкода, завдані державі внаслідок вчинення корупційного або пов'язаного з корупцією правопорушення, підлягають відшкодуванню особою, яка вчинила відповідне правопорушення, в установленому законом порядку.

Також, **статтею 60 Закону** визначено, що особам, зазначеним у пунктах 1, 2 частини першої статті 3 цього Закону, а також особам, які постійно або тимчасово обіймають посади, пов'язані з виконанням організаційно-розпорядчих чи адміністративно-господарських обов'язків, або спеціально уповноважені на виконання таких обов'язків у юридичних особах приватного права незалежно від організаційно-правової форми, забороняється:

1) відмовляти фізичним або юридичним особам в інформації, надання якої цим фізичним або юридичним особам передбачено законом;

2) надавати несвоєчасно, недостовірну чи не в повному обсязі інформацію, яка підлягає наданню відповідно до закону.

Наслідки та відповідальність.

Рішення, прийняте посадовою особою на користь особи, від якої вона чи її близькі особи отримали подарунок, вважаються такими, що прийняті в умовах конфлікту інтересів, і на ці рішення розповсюджуються положення статті 67 Закону.

Відповідно до статті 67 Закону нормативно-правові акти, рішення, видані (прийняті) з порушенням вимог цього Закону, підлягають скасуванню органом або посадовою особою, уповноваженою на прийняття чи скасування відповідних актів, рішень, або можуть бути визнані незаконними в судовому порядку за заявою заінтересованої фізичної особи, об'єднання громадян, юридичної особи, прокурора, органу державної влади, зокрема Національного агентства, органу місцевого самоврядування.

Правочин, укладений внаслідок порушення вимог цього Закону, може бути визнаним недійсним.

Застерігаємо, що за вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень посадові особи притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку.

Кодекс України про адміністративні правопорушення.

Стаття 172-4. Порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності;

Стаття 172-5. Порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків;

Стаття 172-6. Порушення вимог фінансового контролю;

Стаття 172-7. Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;

Стаття 172-8. Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових повноважень.

Кримінальний Кодекс України.

Стаття 368. Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою;

Стаття 368-3. Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми;

Стаття 368-4. Підкуп особи, яка надає публічні послуги;

Стаття 368-5. Незаконне збагачення.

Також нагадуємо, що повідомити про корупцію можливо засобами телефонного зв'язку: **(048) 718 96 34, (048) 718 96 12**, на електронну скриньку: **szapobih_koruptsii@od.gov.ua**, шляхом заповнення **форми заяви про корупцію** на офіційному веб-сайті Одеської обласної державної адміністрації або **звернутись безпосередньо до відділу запобігання та виявлення корупції Одеської обласної державної адміністрації.**